

דַרְרֵשְׁתִי קַרְבָּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א

שיעור מוצ"ש, בית הכנסת פרי מגדים, צפת • השיעור נמסר במוצ"ש פרשת דברים, תשפ"א

מעשה פשוט... השלכות עצומות!

חז"ל אומרים שעל קמצא ובר קמצא נחרב ירושלים. מה הספור שהיה שם? היה זה סם איזה יהודי אחד ששלח להזמין את חבר שלו 'קמצא' לסעודה. השליח התבלבל, והזמין את 'בר קמצא'. בר קמצא הגיע. בעל הסעודה אמר לבר קמצא: "צא מהסעודה". בר קמצא נסה לשכנע: "אני אתן לך מה שאני אוכל, חצי מהסעודה, כל הסעודה". אמר לו בעל הסעודה: "אדוני, צא. לא רוצה שתהיה פה".

עכשו אני שואל: אם הייתי מראה לכם פנה סרט עכשו ששני אנשים, אחד בא מוציא את השני מהסעודה, הייתם חושבים לעצמכם שבגלל זה תחרב ירושלים? אתם מדמיינים לעצמכם שבגלל פנה מעשה תחרב ירושלים? בן אדם הוציא את מי שלא רצוי פה, ובסדר הכל אמר: "תצא מפה". מישוה חשב לעצמו שבגלל זה תחרב ירושלים?

טוב, בר קמצא אמר: "ראיתי את החכמים האלו שישבו שם ולא מחו", זה מה שצאב לו. תגידו לי, אותם החכמים שישבו שם ולא מחו, חשבו שבגלל שהם לא מחו תחרב ירושלים? לא. תשמעו, בסדר, קורה שכן אדם עובר, אתה רואה איזה משהו. מה, כל דבר אתה מוחזק? לא מחיתי, כן. זה לא היה מתאים, הייתי צריך לדבר אתו אולי. אבל לא דברתי אתו, בסדר, לא הוגן. בוא נגיד לא הוגן, לא ראוי. אבל שבשביל זה תחרב ירושלים? לא יכול להיות.

בר קמצא הלך והלשין ואמר למלך: "מרוו בך היהודים". תגידו לי, הוא חשב שזה מה שהיה בסוף? לא, הוא לא חשב. חז"ל באו להגיד לך פה יסוד גדול מאוד מאוד. היסוד הוא: אל תסתכל על המעשה שאתה עושה אותו. המעשה שאתה עושה יכול להיות שהוא מעשה קטן מאוד, ונראה לך שאין לו חשיבות כל כך. אמנם המעשה עצמו אין לו... אבל תראה את ההשלכות שלו מה הם יכולים להיות. בגלל השלכות ממעשים כאלו קטנים נחרב כל ירושלים.

היה לו קעקוע על היד "זאת חקת התורה!"

ספר הרב בידרמן לפני כמה שבועות, שהיה איזה אחד, קראו לו הרב אברהם אבולעפיה. אולי שמעתם את הספור הזה, אבל אני אספר מה שכתוב. קראו לו הרב אברהם אבולעפיה, הוא גר באריונה. אני לא מכיר את המקומות האלו. הוא רב גדול שם. ויום אחד, אמרו לו שיש איזו אשה אחת שבעלה כבר שנים מענה אותה, ולא רוצה לתת לה גט. עכשו עברה עליו רוח סהרה והוא רוצה לתת גט לאשתו. "תעשה טובה, המצב עכשו חם, תבוא אלינו". (אותו בעל עכשו נמצא בקנדה).

הרב התקשר מיד לסוכנות נסיעות: "יש במטוס מקום אחד פנוי? סדרו לי את המקום, אני טס לקנדה". הוא עלה למטוס, הגיע למקומו, שם הוא רואה שלידו יושב איזה כושי, ארבע מטר גדל, שתופס גם קצת מהמקום שלו. הוא בקש מהכושי: "אתה יכול טפה לזוז שאני אשב?". בכל אופן נגזר עליו לשבת ליד הבן אדם הזה.

"תגיד", שאל הרב את הכושי באנגלית, "איך קוראים לך?" אמר לו הכושי: "קוראים לי שך". הוא חשב ש'שך' באינדיגני (או שפה אחרת שלהם) זה "שלת". והרב שתק. ולא דבר מלה כל הנסיעה. באמצע הנסיעה הרב הוציא חפשי וקרא שנים מקרא ואחד תרגום פרישת חקת: "זאת חקת התורה".

שאל אותו הכושי: "מה זה, מה זה הדבר הזה?" הרב חשב: טוב, אם הוא כבר שואל, אני אסביר לו. "אתה יודע, יש אלקים בשמים, הוא נתן ספר חקים לעם שלו, זה ספר חקים". מסביר לו. הכושי ממשיך להציץ לחמש ושוב שאל: "כן, אבל מה זה?" אמר לו הרב "אני אסביר לך. אתה יודע, בתורה שלנו יש ככה...". הכושי שאל טוב: "כן, אבל המלים האלו, 'זאת חקת התורה', מה זה? אמר לו: "זה אני אסביר לך. יש בתורה שלנו מצוות שהם בשביל, כמו כבוד אב ואם שאדם אמור להבין לבד. ויש מצוות שאין בהם שכל. פרה אדמה, אינו שכל. אז התורה כתבה: 'זאת חקת התורה'".

הכושי הזה מרים את השרוול, והרב רואה שיש לו קעקוע על היד. כתוב בקעקוע: "זאת חקת התורה". הרב תמה: "מה זה?" אמר לו: "אבא שלי מסין. הוא אמר שהוא קבל מהסינים שאם עושים קעקוע 'זאת חקת התורה', לא נעשים חולים, אין מחלות". אמר לו הרב: "את זה תספר לאבא שלך. תביא את הטלפון של אבא שלך".

הרב כתב את הטלפון של אבא שלו. הרב מספר: "הגעתי, יודתי בקנדה. עכשו, עד שאני אצא מהמסלול החלטתי להתקשר לאבא שלי". שלום, מדבר אברהם אבולעפיה. אני רוצה לשאל אותך. תגיד לי, ראיתי את הבן שלך, כתוב לו על היד 'זאת חקת התורה'. מה זה הדבר הזה? אמר לו האבא: "מה זה? זה בסיניית העתיקה כתוב שזה תרופה לכל המחלות". אמר לו: "את זה תספר למי שאתה רוצה. אבל תגיד לי, מה מסתתר מאחורי המלים האלו?".

שאל האבא: "תגיד לי, אתה ישראלי?" אמר לו הרב: "כן". אמר לו האבא: "גם אני ישראלי. בוא דבר בעברית". אני הייתי בחור, למדתי בישיבת פוניבז'. הייתי עלוי. לא

העלוי מה שאתה מכיר. דבר אתי עכשו בלמוד, אני יכול לענות לך. אחר כך התחנתי, נולדו לי ששה ילדים. הייתי אברהם רציני מאוד. אחרי שנולדו ששה ילדים, המצב של הפרנסה היה ממש בדחק גדול מאוד מאוד. לא עשיתי צעד בלי להתייעץ עם הרב שך. שאלתי את הרב שך: 'קבוד הרב, תראה את הספור. מה אני אעשה? אני צריך השם לומד, שקוע בלמוד, אבל הדחק של הפרנסה קצת מפריע לי'. אמר לו הרב שך: 'תחפש עבודה בשעות הערב. לא מאחר בלינה, גם לא מקדם בגלל הכולל'.

הלכתי, חפשתי איזה מקום. מישוה הציג לי לעבד במאפיה. לעבד במאפיה, לא עבודה קשה בכלל. פשוט, כל המאפים מגיעים קפואים, אני רק צריך לסדר אותם על התבניות. זו העבודה שלי, שלוש שעות של עבודה. ברוך השם אני עובד שם קרוב לשנה, שקוע בלמוד. גם שם שאני עובד, אני עובד לבד. ממילא אני גם יכול ללמד, אני שומע שעורי תורה.

אבל אתה יודע, דברכם של מאפיות יש הרבה פסלות, כשיש פסלות אז יש גם עקברים. אחרי עקברים, הגיעו גם חלדות. אחרי החלדות הגיעו גם נחשים. אל תשאל, משרד הבריאות הגיע, כמעט סגרו את המאפיה. לא הייתה ברירה, חייבים להביא מישוה שינקה פה, יקרצף פה את כל המקום. מצאו איזו אשה אחת, עובדת גויה, שהיא תבוא לקרצף פה את הכל. מתי היא מגיעה? בשעות שאני נמצא.

הלכתי לרב שך, אמר לי הרב שך: "מה השאלה? זה יחוד. אתה לבד שם, המקום סגור, זה יחוד. תעזוב את העבודה מיד". באותו יום הודעתי לבעל המאפיה: "תחליט, או אני או היא". אמר המנהל: "תשמע, אני חביב. אם לא, המקום נסגר לי פה. אני חביב שהיא תעבד פה".

אני עזבתי את העבודה. חפשתי עבודה אחרת. שלושה חדשים אני מחפש עבודה, אין עבודה אחרת. והמצב הולך ומחמיר בפרנסת הבית, ואני לא יודע מה לעשות. הלכתי לרב שך, התייעצתי אתו עוד פעם. אמר לי הרב שך: "תמשיך לחפש, אני אעזר לך כמה שאני יכול לעזר, ותמשיך לחפש. עד שתמצא איזו עבודה".

לא מצאתי עבודה. באתי לרב שך: "הרב, אני רוצה לחזור לעבודה הקודמת". אמר הרב שך: "אבל שם יש אסור יחוד". "הרב, אני לא מבין מה זה ההלכה הזאת. אני לא מבין אותה בכלל. מה לי ולזה? איזו כוונת אחת, לא מכיר אותה, גויה, לא אוהב אותה, היא לא נראית טוב גם כן. מה לי ולזה? אסור יחוד זה שאתה יכול אולי, אולי לעשות איזו עברה. אין פה עברה. אני אומר לך הרב, אין פה עברה, לא תהיה".

הרב שך פתח לי שלחן ערוך ואומר לי: "מרו כותב 'אסור להתייחד עם אשה בין זקנה בין ילדה'. אין שום חלוקים". טוב, אני מנסה להסביר לו: "הרב, אתה צודק, אין חלוקים, אבל במקרה שלי יש חלוק".

הרב שך פתח את החפשי בפרשת חקת ואמר לי: "זאת חקת התורה". יש דברים שזה חק. יש לך מלא קושיות, אבל יש חק. התורה אמרה לא! אז לא! זה לא! יצאתי מהרב שך, עוד חדש סבלתי. אחרי חדש כבר לא הלכתי לעמד, חזרתי בחזרה לעבודה.

סוף הספור, נתיי גט לאשתי עם הששה ילדים, עזבתי את אשתי היהודיה, הלכתי התנצרותי, ואני היום בסין עם איזו גויה אחת שם. כשנולד לי הבן הראשון, אמרתי: 'עשיתי טעות של החיים שלי. אין לי דרך חזרה יותר, אין חזור'. אני, כדי לעשות זכר לזה, קראתי לבן שלי הבכור 'שך'. לכן כששאלת אותו איך קוראים לו, אמר לך 'שך'. זה השם שלו. ואני חקקתי לו פה בקעקוע 'זאת חקת התורה', שאני אזכר שמה שנגאח לך כאלו... זה לא עברה, זה יכול להיות אסור.

ועכשו תראה את ההשלכות. מה שהיה נראה לך באותו רגע אפילו מצוה. כמה בן אדם צריך לזכר שהחזרן לא נגרים מהמעשה עצמו, אלא נגרים מההשלכות של המעשים, וההשלכות הרי הם יכולות להיות רחוקות מאוד מאוד.

לכן כל אחד ידע שהמעשה שאתה עושה, אתה מתפלל, אתה נותן צדקות, אתה עושה חסד. נראה לך שהמעשה הזה הוא פשוט, בסדר. אתה צודק, הוא פשוט מאוד. אבל את ההשלכות של המעשים, את זה אתה לא יודע.

מה יכול לעצור את כל הגזרות!?

באחד הספרים כתב בשם רבי אהרן ראטה, הוא מביא שם שחז"ל אומרים שרבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול, הוא היה למעלה בשמים. אמר לו שם שר הפנים: 'בוא, שב לידי ואני אראה לך את כל הגזרות שיש'. הראה לי את כל הגזרות שיש. ואז אמרתי לו: "למי כל אלו?" אמר: "כל אלו לישראל". וישראל יכולים לעמד בזה?" אמר לי: "תבוא מחור". ובאתי מחור, וגזרות קשות עוד יותר. אמרתי לו: "כל אלו למי?" אמר לי: "לישראל". התחלתי לבכות.

מה אמר לי בסוף? "אבל תדע לך שששהם נכנסים לבתי כנסיות ובתי מדרשות ועונים 'אמן' יאה שמייה רבא, אנחנו עוצרים את כל הגזרות מלרדת למטה. אין, הגזרות נתקעות שם".

במה זכה ר' אליהו לופיאן לעוד 18 שנות חיים!?

ספר הרב שבדרון: היה בירושלים איזה אחד שהיה נראה כבעל בית פשוט, אבל הוא היה יודע עתידות, יודע הכל. לא ידעו חכמי ירושלים מאיפה הוא הגיע, מטמאה או מטרה.

באותו זמן, ר' אלה לופיאן היה במצב אנוש, וחכמי ירושלים מאוד פחדו עליו. וכבר בזמן הנתוח עלה לו לחץ דם גבוה והתפוצצה לו עין אחת. לכן הוא היה עור בעין אחת.

ר' אלה לופיאן לקח אתו איזה צדיק אחד גדול (אני לא זוכר כעת את השם של הצדיק הזה). אמר לו: "בוא, נסע לכן אדם הזה ונשאל אותו מה לעשות עם ר' אלה. ונעשה לנו סימן כדי לבחון אותו אם הוא אמתי ויודע מה שהוא מדבר. אני השבוע הזה טס לחוץ לארץ. אם אותו בן אדם ידע שאני טס לחוץ לארץ, סימן שיש אמת בדבריו שהוא אומר. אם הוא לא ידע, סימן שאין בו כלום".

שיניהם נכנסו לאדם זה והם שאלו אותו. אמר להם אותו בן אדם: "אל תדאגו. דבר ראשון, לך ויהיה טיסה טובה. אתה תטוס, אתה תלך לשלום, ותחזור לשלום, אל תדאג. הכל יהיה לך בסדר. ולר' אלה לופיאן אל תדאג, הוא יתאושש, ויחזור לעצמו. אתה יודע למה? כי לפני שהוא קבל את כל מה שעבר עכשו, הוא עשה איזה שלום בית בין זוג, בין איש לאישה. בזכות זה יחזירו אותו למטה".

אחרי שר' אלה לופיאן חזר לעצמו, הגיע לבקר אותו הרב שבדרון. ושאל את ר' אלה מה קרה בנתוח? אמר לו ר' אלה: "אני אספר לך. כשנכנסתי לנתוח, עשיתי חשבון נפש על כל החיים שלי. ואני יודע מה עשיתי מגיל 12 עד גיל 80. אין לי יום אחד שאני לא יודע מה עשיתי. ועשיתי חשבון נפש, ומהלחץ שהיה לי עלה לי לחץ דם, ולכן עין אחת התפוצצה".

ר' שולם שאל אותו: "הרב, רצייתי לשאל, האם הרב עשה שלום בית לפני שהרב חלה?" ר' אלה ספר: "כן, עשיתי שלום בית בין זוג. ור' שולם ספר לר' אלה מה שהיה עם אותו יודע עתידות.

כזכור להיות, בן אדם כמו ר' אלה לופיאן, שמגיל 12 עד גיל 80 יכול לתת דין וחשבון על כל המעשים שלו. אנתנו, הלואי שנתנו דין וחשבון רק על היום האחרון הזה. רק על השעתיים האחרונות. בן אדם 80 שנה נותן דין וחשבון, זה לא יעזר. אבל זה שהוא עשה שלום בין שני אנשים, וואו, איזה דבר גדול זה! איזה דבר גדול! מה בן אדם יכול לזכות לפעמים במעשה אחד שהוא עושה. מעשה אחד שאתה עושה, שנואה לך פשוט ביותר, נתן לו כמעט 18 שנה לחיות אחר כך.

עליהם עומד העולם

כל שנה אני מזכיר את זה. עוד כמה ימים יחזרו לפה בחורי הישיבות. וכל אחד נפגש אתם. אתה רואה בחור ישיבה פה, אתה רואה בחור ישיבה שם. יש הרבה אנשים שחושבים לעצמם: "אוהו, הבחור הזה, סתם לא רציני. והוא שילך צבא". וזה... תדעו להם שיש בחורים כאלו שאתה לא מגיע גם לקרסלים שלהם... אתה לא יודע באיזה נסיון הם עומדים. והאמת היא, שעליהם עומד העולם!

וחשוב לדעת דבר אחד: שלפעמים במלה אחת טובה שאתה אומר, במלה אחת טובה שאתה אומר, אתה לא יודע מה אתה קונה. את עולמך אתה קונה. ומאידך פעמים במלה אחת לא טובה שאתה אומר, אתה גם יכול לאבד את עולמך.

איפה ראינו את זה? בפרשה של השבוע (פרשת דברים ב' א, א). כלם ראו את הרש"י הזה, אבל אני חוזר על מה שכתוב: יעקב רצה להוכיח את ראובן, אבל הוא לא הוכיח אותו, יעקב אמר לו: "ראובן, אני לא מוכיח אותך היום. אלא ביום האחרון של חיי". למה? למה ביום האחרון?

הרי ראובן עשה מעשה מאוד חמור. בגלל זה הוא הפסיד את המלכות, הפסיד הפכה הזה הפסיד בכורה, הפסיד הכל. באמת הפסיד, הפסיד עולמות. זאת אומרת, המעשה הזה זה לא מעשה פשוט. אמר לו יעקב: "ראובן, לא יכלתי להוכיח אותך. למה? פחדתי שאם אני אוכיח אותך, אתה תעזב אותי ותלך ותדבק בעשו אחי".

תגידו לי, מישהו פה מאמין לזה? משהו מאמין שלאחר שיעקב היה מוכיח את ראובן, ראובן היה זורק את הכובע לרצפה, את הכפה מוריד, את הזקן מוריד, את הפאות שלום, אני הולך לעשות? תגיד, אתה נורמלי? לא יכול להיות. נכון לפעמים יש הגזמות, אבל יש גבול להגזמות. יש גבול.

ועקב אבינו, כתוב שהוא אמר לו את זה. "ידעתי שאם אני אוכיח אותך, אתה תעזב אותי ותדבק בעשו אחי". מלה אחת שיעקב היה אומר, הגם שהוא צודק ב-100 אחוזים. היינו מאבדים שבט אחד מישׂראל.

כל מה שדברנו היום זה רק שבן אדם ידע את ההשלכות של המעשים. יש מלא בחורי ישיבות שאתה יודע, הם עומדים על הגדר. מלא. והם לא יודעים איפה ללכת. אתה לא יודע שבמלה טובה שהתיחסת אליו, הצלת אותו והרוחת את עולמך. אל תסתכל על המעשה שעשית עכשו, תסתכל על ההמשך. על הילדים שלו, על הנכדים שלו. כל זה נזקף לזכותך. והשם יעזרונו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.

אתה מסתכל על המעשה עצמו, על הבן אדם שעונה "אמן יהא שמיה רבא". מה נראה לך? בסדר, יישר כח, הוא ענה "אמן יהא שמיה רבא". אתה יודע את ההשלכות של המעשים? אתה יודע מה הזכיות שפשהוא יגיע למעלה יראו לו כמה אנשים בזכותו חיים? כמה אנשים זכו בזכותו להנצל? את זה אתה לא רואה. אבל ההשלכות של המעשים יקרים עד מאוד.

החזיר אבדה וקבל חזרה פי 10

ספר לי הרב אליהו בן הרוש ספור מתוך מדבש, נפלא עד מאוד. איזה ספור! מן הסתם, אתם מכירים אותו. אם לא, תכירו אותו עכשו. אני אומר לכם, מתוך מדבש. הוא אמר לי: "לפני כמה שבועות ספרת על 'שלם בכוס חלב וארבע עוגיות לפני 50 שנה' (בשעור מוצ"ש פרשת פינחס). אז אני אספר לך בדייק כזה ספור".

הוא ספר על איזה גוי אחד בחור צעיר שמאוד דבר אליו רפואה והוא הלך ללמד רפואה. אבל ללמד רפואה זה עולה כסף. ולכן הוא הלך לעבד כמלאך, חסד תקופה ארפה עד שהגיע לסכום של 25,000 דולר. זה הסכום ללמד רפואה. הוא שם את הכסף בתיק ונסע לאוניברסיטה בחוץ לארץ. בכדי לשלם ולהתחיל ללמד.

הוא נסע עם אופנים. כשהגיע לשערי האוניברסיטה, עצר את האופנים, הסתכל אחרוה - ואין תיק. באחד הסבובים, לא יודע מה היה, עף לו התיק, נפל. מישהו הרים לו את זה, הוא לא יודע מה היה. אין תיק. מסכן הבן אדם, כל הדמינות שלו, כל המחשבות שהוא יהיה פרופסור - הכל הלך לאבוד.

הוא חשב: "אני אפנה למשטרה". אבל מיד הבין: שבני יורק, איזו משטרה? מי יחזיר לך כסף? מישהו יחזיר לך את התיק? הכל גם מזמן, אין שם כלום רק מזמן...

אחרי יומים, הגיע יהודי אחד למשטרה. יהודי מבגר אומר: "מצאתי תיק ברחוב, יש בו 25 אלף דולר". הם פותחים, וואים כסף מזמן. אומרים לו: "תגיד, למה החזרת את זה?" הוא אמר: "כי בתורה שלנו כתוב שמצוה להחזיר השבת אבדה".

טוב, עכשו איפה מאתרים את הבן אדם הזה? אין שום סימן הכר של מי זה. מצאו שם איזה ניר, איזו קבלה מאיזו מכלת. המשטרה נסעה לשם, התחילה לבדוק אצל אנשים: "שמעתם מישהו אולי נפל לו פה תיק?" לא שמעו. עד שהגיעו לאיזה אחד. "יש פה איזה אחד שנפל לו תיק?"

עשו עוד איזה ברורים והגיעו אליו: "תגיד, נפל לך תיק כזה וכזה?" אמר: "כן". "בוא אתנו". הם באו אתו, והביאו גם כן את הבן אדם שמצא את המציאה. והפגישו ביניהם. אמרו לו: "זה הבן אדם". קראו לו אברהם קרמר.

בקצור, הם הפגישו ביניהם. המאבד התרגש מאוד: "אתה מחזיר לי כסף מזמן? מה יכול להיות?" הוא הוציא 5,000 דולר: "קח מתנה ממני". אמר: "לא לוקח שום מתנות. זו מצוה שאלקים צוה אותי לעשות. אני מחזיר לך. אבל תשמע, כמו שאתה קבלת ממני במתנה בלי כלום, אתה יודע, לא לקחתי לך שום דבר. מי יודע, ותגלגל המלך ואתה תהיה פרופסור. אולי יבואו לך אנשים ואין להם כסף. גם אתה תתן להם את הרפואה שלה, את מה שאתה יודע, בחנם". לחצו ידים ונפרדו לשלום.

עברו מאז אולי 50 שנה. יום אחד, אצל איזו אשה אחת בבני ברק, גלו אצלה איזו מחלה מאוד נדירה, שאין בארץ ידע בטפול הזה. יש איזה פרופסור אחד בבית חולים שנקרא סיני בניו יורק.

הטפול עולה 250,000 דולר, מיליון שקל זה עולה. והם רוצים כמקדמה 50 אלף דולר. נסו לגייס, אין כאלה סכומים לגייס. החליטו למכר את הדירה. לפני שמכרו, הלכו לבנק. לא היה זמן לחכות שמישהו יקנה. לקחו ערבות, לקחו הלוואה מהבנק, ושעבדו את הדירה. ושמו את ה-50 אלף דולר בחשבון. יצאו לארצות הברית.

הגיעו לבית חולים שם. קבל אותם הפרופסור בצורה מאוד מאוד נפלאה. עשו את הנתוח, הנתוח עבר בהצלחה גמורה. אחרי יום אחד מהנתוח, שכבר האשה התאוששה, הגיע המנתח בעצמו. ואמר להם: "רצייתי להגיד לכם, היה נס גמור. הגעתם בזמן, הנתוח עבר בשיא ההצלחה שיוכלה להיות. איזה דבר גדול!"

"אני רק רוצה לבקש משהו, הבאתי אתי אלבום תמונות. אני רוצה לראות אם אתם יכולים לזהות את האנשים שבתוך התמונות פה". הוא מדפדף בתמונות, מדפדף. פתאום אומרים לו: "כן, הנה זה, זה סבא שלנו. זה סבא".

אומר: "אז רצייתי להגיד לכם, הסבא הזה לפני 50 שנה החזיר לי את האבדה, את האבדה הזאת. והוא אמר לי: 'אם תראה איזה בן אדם שייצטרך איזה נתוח ולא יהיה לו כסף מאיפה לשלם, כמו שאני החזרתי לך בחנם, תטפל בו בחנם'. אז רצייתי להגיד לכם שסבא שלכם כבר שלם את הנתוח הזה כבר מלפני 50 שנה".

בן אדם עושה מעשה טוב, מחזיר אבדה. איך זה נראה באתו רגע? משהו קטן של 'יישר כח', נכון? זה נראה 'יישר כח' כזה. אבל ההשלכות, לא המעשה עצמו. כל החרבן לא נחרב בגלל המעשה. המעשה עצמו זה פשוט. ההשלכות של המעשים, ההשלכות, איזה דבר!

כמה בן אדם צריך כל הזמן להתבונן שהמעשים שאתה עושה, אל תתיחס למעשה עצמו. המעשה עצמו, נראה פשוט מאוד. אבל ההשלכות של המעשים יקרים עד מאוד, ממש אי אפשר לתאר איזו זכות גם תעמד לכן אדם.

מוקדש לרפואה שלימה למרכיב בת יפרא ♦ להצלחת המסיעים - ככל מילי רמיטב